

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Anne-Marie Zwanink	Datum	9 november 2021
Doorkiesnummer	14 030	Kenmerk	9421111
E-mail	annemarie.zwanink@utrecht.nl	Onderwerp	Uitbreiden aanbod bewoners en buurtinitiatieven energie
Bijlagen	2	Beleidsveld	Energie

Geachte leden van de raad,

In Utrecht stappen we over op schone energie. Hier werken we op drie manieren aan: besparen en isoleren, duurzaam opwekken en het aanpassen van warmtenetten en het elektriciteitsnetwerk. Deze raadsbrief gaat over de afronding van het leertraject Expeditie Warmte (in de vorm van een whitepaper) en het uitbreiden van het aanbod aan buurtinitiatieven. Ook informeren we u over het intensiveren van besparingsacties voor bewoners.

1. Whitepaper Expeditie Warmte

In de [raadsbrief van 20 september 2020](#) informeerden we u over de start van Expeditie Warmte. In deze verkenning koppelden we het technisch potentieel van lokale laag-temperatuurbronnen (zoals bijv. warmte uit kanalen, riolering, ondergrond of restwarmte) aan de vraag van bewonersinitiatieven om zelf aan de slag te gaan met het zoeken naar een eigen warmte-oplossing voor hun buurt of VvE. Belangrijk doel van Expeditie Warmte was te leren wat buurtinitiatieven nodig hebben in hun zoektocht naar eigen duurzame warmteoplossingen. Hoe het traject is verlopen en wat buurtinitiatieven, marktpartijen en gemeente daarin hebben geleerd kunt u lezen in de bijgevoegde 'Whitepaper Expeditie Warmte'. Deze whitepaper is per direct beschikbaar voor o.a. bewoners, buurtinitiatieven, collega's bij andere gemeenten en kennisinstellingen.

2. Uitbreiden aanbod buurtinitiatieven

Door de Expeditie Warmte én de praktijkervaringen van het ondersteunen van buurtinitiatieven, hebben we inzicht gekregen in wat de vragen zijn aan de gemeente. Daarmee hebben we het aanbod vanuit de gemeente voor buurtinitiatieven energie (besparing, opwek en warmte) geactualiseerd en uitgebreid. Hiermee geven we invulling aan de [motie Klein beginnen](#). We zien dat het ontwikkelen van een collectieve buurtoplossing vraagt om kennis en vaardigheden op allerlei vlakken: techniek, financiën, het creëren van draagvlak, het opzetten van een goede beheersstructuur, etc. Aan welke kennis behoefte is, hangt af van de fase waarin het initiatief zich bevindt. In ons aanbod houden we daar rekening mee. De uitbreiding van ons aanbod bestaat uit de volgende vier onderdelen:

A. Subsidie.

Buurtinitiatieven energie kunnen subsidie aanvragen bij het gemeentelijke Initiatievenfonds voor activiteiten, communicatie en waar nodig het inschakelen van expertise. Aanvragen kunnen per direct worden ingediend.

B. Toegankelijk maken van kennis en ervaring.

Buurtinitiatieven vragen om een '*community of practice*' waarin ze hun kennis en ervaring onderling kunnen delen. Ook is er de vraag naar gerichte expertise- en kennissessies. We gaan beide faciliteren in een kennisprogramma op basis van de vragen van de buurtinitiatieven. De community of practice en het kennistraject zal begin 2022 van start gaan.

C. Overzicht van het aanbod van de gemeente voor bewoners en buurtinitiatieven energie.

We maken hiervoor een soort startpagina op utrecht.nl/energie. Op deze pagina vinden zowel beginnende als bestaande buurtinitiatieven de belangrijkste informatie én links voor onder meer het aanbod van de gemeente Utrecht (community of practice/kennisprogramma, inhuur expertise, aanspreekpunt buurtinitiatieven), sites van belangrijke partners zoals EnergieU en de NMU, subsidiemogelijkheden, randvoorwaarden voor warmtenetten, technische kennis, data, communicatie en participatie en ervaringen van initiatiefnemers in de stad en uit andere gemeenten. De startpagina voor buurtinitiatieven staat eind november online.

D. Aanspreekpunt voor buurtinitiatieven.

We zien in de praktijk dat de initiatieven die met warmte bezig zijn met meerdere onderwerpen en collega's te maken hebben. We helpen alle buurtinitiatieven die bezig zijn met warmte, energie besparen of opwekken bij het vinden van hun weg binnen de organisatie en zorgen dat er een vast aanspreekpunt is voor buurtinitiatieven.

Bovenstaande punten vormen de uitbreiding van het huidige aanbod. De intake met startende buurtinitiatieven, het proactief contact met de bestaande buurtinitiatieven en het stedelijk gesprek blijven we ook doen.

3. Intensiveringsacties voor bewoners (nu en op korte termijn)

Binnen de energieopgave wordt gewerkt aan het programma Besparen. Dit programma zal in Q1 2022 gereed zijn. Vooruitlopend staat er een aantal intensiveringsacties op de planning. Sommige zijn al gestart, andere beginnen eind 2021 of vinden begin volgend jaar plaats. De intensiveringsacties zijn gericht op Utrechtse bewoners van koop- en (in minder mate) huurwoningen. Met 70.000 woningen is de groep bewoners met een koopwoning de grootste maar ook een moeilijk bereikbare groep. Omdat het bijna allemaal individuele (niet georganiseerde) eigenaren zijn. Daar waar het kan, liften huurders op de acties mee. Dit is met name het geval bij acties gericht op gedragsverandering.

In totaal gaat het om onderstaande acht acties, een toelichting op de acties vindt u in de bijlage.

1. Campagne besparen
2. Pilots Groene Karavaan
3. Cadeaukaartenactie
4. Referentiewoningen
5. Pilot warmtefoto's inclusief eerste advies
6. Aanjagen energieadvies door makelaars
7. Pilot Collectieve Inkoopactie in Zuid en Zuidwest
8. Pilots Samen Isoleren

Burgemeester en wethouders

Datum 9 november 2021
Ons kenmerk 9421111

Een aantal van bovenstaande acties wordt gefinancierd vanuit de RRE- en RREW-middelen (Regeling Reductie Energiegebruik Woningen). Dit zijn middelen van het Rijk voor kleine energiebesparende maatregelen n.a.v. de Urgenda-klimaatzaak. De gemeente heeft deze middelen aangevraagd en in 2020 (RRE) en 2021 (RREW) ontvangen. De (tussen-)resultaten van de acties geven ons input voor het programma Besparen.

We informeren u in Q1 2022 verder over het programma Besparen. Daarin gaan we ook in op de maatregelen op gemeentelijk niveau die bij kunnen dragen aan het beperken van energiearmoede. De verwachting is dat het rijk aanvullende middelen ter beschikking stelt voor het bestrijden van energiearmoede en die via de gemeenten zullen worden ingezet. De regeling en voorwaarden hieromtrent worden naar verwachting medio november bekend gemaakt. De regeling is inzetbaar vanaf 2022.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,